

**Інформаційний лист кабінету “Клініка дружня до молоді” консультативно-діагностичної поліклініки (для дорослих та дітей)
КНП ОМР “Охтирська ЦРЛ”**

**Чи поблажливе суспільство до дітей?
Чи любимо ми своїх дітей...**

Напередодні Дня захисту дітей намагаюся вкотре збагнути: чому життя так до них жорстоке?! Недарма ж навіть є цей День захисту дітей... Хоча їх потрібно захищати всі 365 днів на рік!

Стародавні мудреці казали: “Народ, котрий ігнорує інтереси дітей, приречений на вимирання”.

Почну з безкомпромісної статистики. На сьогодні в Україні проживає менше 7 мільйонів дітей, хоча тридцять років тому було 11. В 2022 році народилося менше 200 000 маленьких українців, що на 70 тисяч менше, ніж у 2021 році.

Наведу дані статистики по Охтирщині. Усього за попередній рік народилося 279 діточок (223-у місті Охтирка, і 56 в усіх селах району). А ще на початку 90-х років лелеки приносили на Охтирщину до 1,5 тисячі малят щорічно. 10 років тут 749 разів святкували народження дітей. Загальна кількість дитячого населення у нас усього за 10 літ зменшилася на 1,5 тисячі й становить нині 10 622 осіб.

Як педіатр дуже переймаюсь тим, що суттєво погіршилося і здоров'я малят. Так, на сьогодні в Охтирському районі 275 дітей з інвалідністю, а це 2,6% від загальної кількості. 10 років тому відповідні цифри були такими: 232, 1,8%. По Україні кількість дітей з інвалідністю зросла в 1,8 рази. За останні 20 років на 34% збільшилося поширення вроджених вад розвитку. На Охтирщині таких дітей за 2023 рік аж 7. За останні десятиріччя значно виросла захворюваність маленьких українців: за деякими класами хвороб (як-то : новоутворення, захворювання ендокринної системи, кровообігу) — більше як на 100%. За даними досліджень фахівців лише 1,1% дітей практично здорові. В середньому на одну дитину припадає 2,5 хвороби.

Демографи прогнозують, що у 2023 році на Україну чекає катастрофічне падіння народжуваності. Бо для того, аби відтворювалося покоління, одній жінці треба у середньому народити 2,13-2,15 дитини. А в 2022 році цей показник становив лише 1,1...

Так було до війни. Наразі такої статистики немає.

Відомо, що у 75% дітей, котрі живуть серед жахів війни, травмована психіка. В умовах сьогодення найчастіше формуються такі стани, як гостра реакція на стрес, посттравматичний стресовий розлад, розлад адаптації, страхи, розлади соціальної активності, депресивні розлади.

Найбільш жахливі цифри... На 18.03.2023р в Україні 464 дитини загинули, 935 отримали поранення різного ступеню тяжкості, 16 168 дітей депортовано (примусово переселені), більше 300 розшукує Національна поліція України.

...Де ж шукати прихисток скривдженим війною дітям? Тільки в сім'ї. Але за останні два роки в рази збільшилось випадків домашнього насилля. Ще до війни згідно з дослідженнями Ради Європи кожна п'ята українська дитина була жертвою сексуального насилля, кожна третя — фізичного, кожна друга — психологічного.

Навіть коли діти самі не зазнають фізичної шкоди, спостереження за домашнім насильством суттєво впливає на їхнє життя. Таким дітям важко у навчанні, часто мають слабкі соціальні навички, проблеми з фізичним і психологічним здоров'ям, бувають агресивними, схильними до антисоціальної поведінки. Батькам, матерям жертвам домашнього насильства чи агресорам — немає діла до змін настрою, поведінки, відчуттів дитини...Тут і до біди недалеко...Дитячі суїциди, наркоманія, алкоголізм, безпритульність...

Для кожного покоління характерні свої методи знущання, агресивного впливу на дітей. Зараз це - “кібербулінг” та різні заборонені сайти. “Куратори” вміло маніпулюють психікою дитини, заманюють у тенети таких сайтів як “Синій кит”, “Редани”. Їхній рух недавно поширився і Україною (пропагує бійки серед підлітків).

В Україні поширюється епідемія неінфекційних хвороб, пов'язаних з харчуванням, гіподинамією тощо. Хто захистить дітей від неякісних шкідливих продуктів як-то: чіпси, сухарики, солодкі газовані напої, надлишок цукру і солі? Харчові уподобання закладаються у сім'ї, сучасні ж батьки не розуміють небезпеку від нездорового харчування. Часто такими “смаколиками” хочуть показати свою любов.

Суспільство толерантно ставиться до підлітків з пляшкою пива чи сигаретою. Тож більше як 50% українських дітей мають досвід куріння, 18% вживають вейп, 86% хто з більшою, а хто з меншою регулярністю споживають алкогольні напої. За рівнем дитячого алкоголізму, ми на одному з перших місць у Європі!..

Першу чарочку діти одержують під час сімейних свят з рук батьків: “Нічого не буде, він тільки полизкав”, - сказала мені мама шестирічного малюка, коли ми з нею говорили на антиалкогольну тему. Але ж дитина, що отримала згоду на вживання алкоголю від батьків, обов'язково це повторить у компанії друзів. Наслідки будуть непередбачуваними...

Суспільство толерантне до тих, хто робить алкоголь, наркотики, тютюнові вироби доступними для дітей і цим ламає їхні долі.

Підліткам бракує сексуальної освіти. Як наслідок — хвороби, що передаються статевим шляхом, підліткові вагітності і навіть такі жахливі випадки, як той, що облетів інтернет: троє негідників згвалтували чотирнадцятирічну дівчинку.

Сексуальна освіта — це не про секс. А відповідно до віку про формування системи певних цінностей, надання знань, розвиток навичок, пов'язаних зі статевим розвитком, побудовою взаємин, збереження репродуктивного та сексуального здоров'я, попередження ризиків, пов'язаних із аспектами сексуальності. Це, за першою чергою, домашнє завдання батьків. Прислухайтесь до своєї дитини, вчіться її вислуховувати, почути. Навіть коли не згодні з її думками — не насміхайтесь!

Сподіваюся, усі зрозуміли, в якому жахливому становищі наші діти. Вони, дійсно, потребують захисту. Треба усім нам щодня зробити хоча би щось на рівні сім'ї, школи, суспільства, аби світ не був до них таким жорстоким!

Ганна Мучник,
Зав.кабінетом “Клініка дружня до молоді”
КНП ОМР “Охтирська ЦРЛ”